

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština

KLASA: 311-01/24-01/30
URBROJ: 2117-04-24-3
Dubrovnik, 13. prosinca 2024.

Na temelju članka 23. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“ broj 3/21.), Županijska skupština Dubrovačko-neretvanske županije, na 22. sjednici, održanoj 13. prosinca 2024. godine, donijela je

**PROGRAM POTICANJA RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA U
DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI
ZA RAZDOBLJE 2025. – 2027. GODINE**

UVOD

Članak 1.

Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2025. – 2027. godine (u daljnjem tekstu: Program) je dokument koji definira ciljeve, mjere i aktivnosti u svrhu razvoja malog i srednjeg poduzetništva na području Dubrovačko-neretvanske županije. Cilj programa je stvaranja pozitivnog poduzetničkog okruženja za subjekte malog gospodarstva na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Program obuhvaća plan aktivnosti koje će se poduzimati tijekom 2025., 2026. i 2027. godine kroz realizaciju pojedinačnih projekata poticanja razvoja poduzetništva na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Program se provodi u suradnji s Javnom ustanovom Regionalna agencija Dunea, jedinicama lokalne samouprave, Centrom za poduzetništvo d.o.o., Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom, Zavodom za zapošljavanje, ostalim poduzetničkim potpornim institucijama, znanstvenim i obrazovnim institucijama te poslovnim bankama.

Programom se potiču poduzetnici registrirani u Republici Hrvatskoj uz uvjet da se investicija koja se potiče, ulaže na području Dubrovačko-neretvanske županije.

POVEZANOST SA STRATEŠKIM I KLJUČNIM DOKUMENTIMA

Članak 2.

Program je usklađen sa Planom razvoja Dubrovačko-neretvanske županije 2021. – 2027. kojim su definirani ciljevi, mjere i aktivnosti usmjerenog razvoja Županije za naredno razdoblje a koje su u skladu sa planiranim proračunskim županijskim sredstvima.

Plan razvoja Dubrovačko-neretvanske županije 2021. – 2027. za opći cilj postavlja povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Hrvatskoj, a realizirati će se kroz aktivnosti poboljšanog pristupa financiranju, promocije poduzetništva i unapređenja poslovnog okruženja.

Definirani ciljevi, mjere i aktivnosti Plana razvoja Dubrovačko-neretvanske županije 2021. – 2027. su određeni potrebama malog i srednjeg gospodarstva te je definiran strateški cilj:

1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva i njegovi prioriteti:
  - 1.1 Unapređenje poslovnog okruženja za malo i srednje poduzetništvo,
  - 1.2 Diversifikacija gospodarstva razvojem ključnih gospodarskih djelatnosti i poticanje investicija,
  - 1.3 Razvoj znanja i inovacija u funkciji gospodarskog razvoja

Program je usklađen i sa Teritorijalnom strategijom razvoja otoka Dubrovačko-neretvanske županije do 2027. godine gdje su uključuje aktivnosti:

1. ITP Operacija 2: Unapređenje poslovne i javne infrastrukture na otocima
Mjera 3: Unapređenje poduzetničke infrastrukture na otocima
Mjera 4: Unapređenje javno-društvene infrastrukture na otocima
2. ITP Operacija 3: Valorizacija kulturne baštine i razvoj kulturnih usluga na otocima
Mjera 5: Valorizacija kulturne baštine i kulturnog krajolika na otocima
3. ITP Operacija 4: Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije
Mjera 6: Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Program je usklađen i sa Operativnim planom razvoja cikloturizma na području Dubrovačko-neretvanske županije sa standardima kroz usvojene strateške odrednice i vizije i ciljeve razvoja cikloturizma do 2027. godine.

PREGLED STANJA GOSPODARSTVA NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Članak 3.

Glavne odrednice razvoja gospodarstva Dubrovačko-neretvanske županije su turizam, prijevozne djelatnosti, poljoprivreda i korištenje mora u gospodarskom i prometnom smislu. Gospodarski razvitak u budućem razdoblju bi trebao biti usmjeren ka ugostiteljstvu i turizmu, brodarstvu, cestovnom i lučkom prometu, ICT tehnologiji, ekološki učinkovitijoj proizvodnji, vinogradarstvu, maslinarstvu te ribarstvu i marikulturi.

Jedna od najvažnijih potreba jest povećati diversifikaciju strukture županijskog gospodarstva na način da se kroz jačanje ostalih djelatnosti smanji ovisnost o turizmu. Realno je teško očekivati neke značajne promjene u kratkom i srednjem roku, s obzirom na to da rastuća profitabilnost sektora turizma i sjajni preduvjeti koje županija ima za njegov razvoj i dalje privlače nova ulaganja kao i brojne zaposlenike za rad u turizmu.

Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske je porastao u godinama nakon pandemije COVID-a koji je vidljiv u stopama rasta tijekom 2021. godine, Nakon toga slijedi 2022. i 2023. usporeni porast – realni rast BDP-a u skladu sa očekivanjima i rezultatima poslovanja gospodarstvenika.

Tablica 1. Realne stope rasta BDP-a Republike Hrvatske 2020. – 2023.

%

	Odnos prema istom tromjesečju prethodne godine	Odnos prema prethodnom tromjesečju
2020.		
I – III	0,8	-0,6
IV – VI	-14,6	-15,1
VII – IX	-10,1	5,9
X - XII	-6,9	4,1
2021.		
I – III	-0,5	7,4
IV – VI	16,9	0,9
VII – IX	14,6	1,4
X - XII	9,8	-0,1
2022.		
I – III	7,5	2,3
IV – VI	8,4	1,3
VII – IX	5,4	-0,5
X - XII	3,7	0,6
2023.		
I – III	2,8	1,6
IV – VI	3,3	1,5
VII – IX	1,8	-0,7
X - XII	4,4	2,0

Izvor: DZS RH

Iz tablice je vidljiv stalni rast BDP-a u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine i na prethodno tromjesečje, što je jasan znak sigurnog rasta i razvoja gospodarstva Republike Hrvatske.

Tablica 2. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika RH i Dubrovačko-neretvanska županija u 2023. godini s pripadajućim rangovima

u 000 €

Teritorijalna razina		Republika Hrvatska	Dubrovačko – neretvanska županija
Broj poduzetnika	Broj	156.145	4.673
	Rang		9
Broj zaposlenih	Broj	1.029.659	22.181
	Rang		10
Ukupni prihod	Iznos	161.141.112	2.153.422
	Rang		15
Dobit razdoblja	Iznos	8.761.338	172.155
	Rang		12
Izvoz	Iznos	33.545.866.	337.684
	Rang		16

Indeks 2023./2022.

132,50

119,20

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Podaci za Dubrovačko-neretvansku županiju iskazuju veliku promjenu u odnosu na prijašnje godine, pogotovo u odnosu na 2019. koja je bila najznačajnija po gospodarskim pokazateljima, prije pandemije COVID-a. Tako je Dubrovačko-neretvanska županija imala rang 8 po broju poduzetnika u 2019., dok 2023. godine je rang 9 u odnosu na ukupan broj poduzetnika u Republici Hrvatskoj. Prema broju zaposlenih smo ostali na istom rangu broj 10 kao i 2019. Po ukupnom prihodu je došlo do nižeg ranga odnosno 15 u odnosu na rang 12 iz 2019. godine. Po dobiti razdoblja Županija je 2019. godine bila u rangu 8 dok je 2023. godine iskazan rang 12 uz napomenu da je 2020. bio rang 21 što znači da smo bili najlošija županija po ostvarenoj dobiti razdoblja.

Tablica 3. Izvoz i uvoz Republike Hrvatske od 2020. do 2023. i udio Dubrovačko-neretvanske županije

u 000 €

	Republika Hrvatska	Dubrovačko-neretvanska županija	%
Izvoz			
2020.	14.882.309	46.125	0,310
2021.	18.353.264	80.085	0,436
2022.	24.108.220	169.913	0,705
2023.	22.895.207	205.848	0,900
Uvoz			
2020.	22.885.827	57.160	0,250
2021.	28.355.249	52.126	0,184
2022.	41.864.518	81.994	0,195
2023.	39.610.927	92.153	0,232

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Iako Dubrovačko-neretvanska županija u ukupnom izvozu Republike Hrvatske sudjeluje s skromnim postotnim udjelom, evidentan je polagani ali stalni rast tog istog udjela. Porast postotnog udjela ukazuje na pozitivan rast i razvoj gospodarstva Županije. Poduzetnici ulažu u izvozno orijentirane djelatnosti pogotovo u poljoprivrednu i prerađivačku djelatnost.

Promjene u uvozu za Dubrovačko-neretvansku županiju a i Republiku Hrvatsku, pokazuju puno sporiji rast što je pozitivan znak jer to znači da poduzetnici našeg područja postaju manje ovisni o kretanjima na tržištu (rast cijena, ratne situacije i potencijalne pandemije).

Tablica 4. Izvoz i uvoz Dubrovačko-neretvanske županije za 2023. godinu prema NKD-u 2007.

u 000 €

	Izvoz	Uvoz
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.922	11.820
B) Rudarstvo i vađenje	9	85
C) Prerađivačka industrija	7.358	11.187
D) Opskrba elekt. Energijom, plin. Parom i klimatizacija	21	732
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	4.547	16
F) Građevinarstvo	2.849	6.830
G) Trgovina na veliko i malo	175.117	48.197
H) Prijevoz i skladištenje	9.517.	6.726
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	491	3.823
J) Informacije i komunikacije	79	197
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	-	-
L) Poslovanje nekretninama	430	494
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23	1.618
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	294	195
O) Javna uprava i obrana; obvezno soc. osiguranje	3	-
P) Obrazovanje	80	5
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	-	25
R) Umjetnosti, zabava i rekreacija	-	58
S) Ostale uslužne djelatnosti	14	139
X) Neraspoređeno	93	7
UKUPNO	205.848	92.153

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Iz tablice 4. je vidljivo da najveći dio uvoza se odnosi na djelatnosti koji također imaju i veliki udio u izvoru osim djelatnosti Trgovina na veliko i malo.

Tablica 5. Turistički dolasci i noćenja u Republici Hrvatskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji od 2020. do 07/2024. godine

Godina		RH	DNŽ	%
2020.	Dolasci	7.001.128	459.977	6,57
	Noćenja	40.794.455	2.749.929	6,74
2021	Dolasci	12.775.794	967.361	7,57
	Noćenja	70.201.959	4.704.438	6,70
2022.	Dolasci	17.774.958	1.688.945	9,50
	Noćenja	90.040.177	7.210.748	8,01
2023.	Dolasci	19.492.931	2.000.763	10,26
	Noćenja	92.376.832	7.762.485	8,40
1-7/2024.	Dolasci	11.294.900	1.194.677	10,58
	Noćenja	49.997.114	4.474.306	8,95

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Promatrajući podatke o turističkim dolascima i noćenjima u Republiku Hrvatsku i Dubrovačko-neretvansku županiju od 2020. godine pa dalje, vidljiv je stalni rast broja dolazaka i noćenja. Uspoređujući s 2019. godinom (dolasci – 2.112.838; noćenja – 7.922.156), pokazatelji za 2023. i tijekom 2024. ukazuju da smo postigli rezultate kao i prije pandemije COVID-a.

Tablica 6. Broj fiskaliziranih računa u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 2020. – 07/2024. po gospodarskim djelatnostima

Područje djelatnosti	Broj računa				
	2020.	2021.	2022.	2023.	1-7/2024
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	239.170	214.150	341.028	441.170	291.767
B) Rudarstvo i vađenje	14.283	5.951	26.732	29.766	15.932
C) Prerađivačka industrija	4.597.183	5.068.304	5.869.402	5.291.871	2.827.377
D) Opskrba elekt. Energijom, plin. Parom i klimatizacija	854	1.525	1.907	81	4
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	31.776	282.647	381.117	488.716	282.405
F) Građevinarstvo	207.166	205.148	273.463	352.238	216.534
G) Trgovina na veliko i malo	10.853.692	14.874.31	15.745.139	11.165.524	6.879.588
H) Prijevoz i skladištenje	673.534	1.387.960	2.147.253	2.489.689	1.761.033
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	7.223.294	9.294.565	14.970.819	16.543.147	9.904.203
J) Informacije i komunikacije	19.281	28.327	55.705	77.100	47.424
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	212.934	275.730	259.726	167.951	88.151
L) Poslovanje nekretninama	64.477	227.124	351.327	293.817	169.998

M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	182.046	177.801	204.057	204.947	99.302
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	321.825	565.342	1.018.930	953.441	593.706
O) Javna uprava i obrana; obvezno soc. osiguranje	470	137	601	642	367
P) Obrazovanje	2.285	5.418	5.831	6.826	3.858
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	112.424	173.969	146.619	136.958	85.048
R) Umjetnosti, zabava i rekreacija	111.481	153.037	242.809	280.827	173.394
S) Ostale uslužne djelatnosti	347.236	778.815	1.069.023	1.062.399	590.698
UKUPNO	25.225.125	33.70.776	43.111.488	39.987.110	24.030.789

Izvor: Porezna uprava Dubrovnik. 20.09.2024.

Tablica 7. Vrijednost fiskaliziranih računa u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 2020. – 07/2024. po gospodarskim djelatnostima

u €

Područje djelatnosti	Vrijednost računa				
	2020.	2021.	2022.	2023.	1-7/2024
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.178.307,31	4.935.841,68	5.630.935,75	7.191.071,11	4.714.415,32
B) Rudarstvo i vađenje	567.807,92	124.500,47	552.178,96	761.279,25	494.107,69
C) Prerađivačka industrija	17.210.413,69	22.429.529,48	32.278.399,82	36.968.006,50	21.521.036,80
D) Opskrba elekt. Energijom, plin. Parom i klimatizacija	82.738,27	113.309,84	116.395,42	2.897,48	0,00
E) Opskrba vodom;	1.100.918,14	1.958.358,04	1.776.166,68	1.836.939,62	1.163.724,12

uklanjanje otpadnih voda					
F) Građevinarstvo	3.449.017,81	4.604.391,35	7.233.880,82	9.077.738,42	5.752.471,97
G) Trgovina na veliko i malo	136.660.80,73	157.715.604,87	188.742.275,20	171.703.761,34	108.390.204,53
H) Prijevoz i skladištenje	10.138.742,48	20.259.642,68	38.770.867,06	46.971.252,48	31.229.751,24
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	100.775.519,33	224.768.726,47	414.235.348,01	515.172.204,24	309.360.013,04
J) Informacije i komunikacije	251.519,91	410.735,18	1.627.914,63	2.177.400,49	1.317.527,73
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	404.496,31	-9.724.461,85	-4.396.326,05	-1.510.249,11	-664.409,91
L) Poslovanje nekretninama	1.129.868,50	3.687.037,79	9.153.792,54	10.150.408,82	6.206.241,90
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	4.992.606,14	5.848.302,07	7.253.616,05	8.319.324,92	4.778.394,62
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4.680.932,67	12.260.891,67	35.049.503,29	53.787.083,44	29.819.585,62
O) Javna uprava i obrana; obvezno soc. osiguranje	14.751,34	772,45	24.871,44	25.707,33	17.231,45
P) Obrazovanje	496.80,11	630.851,40	731.944,26	773.553,33	342.361,13
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5.595.185,29	9.287.141,19	8.509.028,38	9.188.612,39	6.035.123,05
R) Umjetnosti, zabava i rekreacija	1.714.863,45	2.896.785,30	4.545.039,54	5.329.453,99	2.993.556,17
S) Ostale uslužne djelatnosti	6.244.719,10	14.771.274,59	25.519.398,69	27.166.056,42	15.935.557,20
UKUPNO	292.548.216,09	476.979.234,67	777.355.230,00	905.092.502,00	549.406.894,00

Izvor: Porezna uprava Dubrovnik. 20.09.2024.

Pregledom broja i vrijednosti fiskaliziranih računa izdanih u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, u svim gospodarskim djelatnostima je vidljiv stalni rast broja izdanih računa a i same vrijednosti računa. S obzirom da se radi o podacima o poduzetnicima koji su registrirani na području Dubrovačko-neretvanske županije, uočljiva je promjena u djelatnosti „Trgovina na veliko i malo“ gdje je tijekom 2023. došlo do prodaje tvrtke Pemo d.o.o. te sadašnji vlasnik nije registriran na području Županije i time nema podataka u ovom pregledu.

U području turizma, ključne potrebe uključuju:

- jačanje koncepta „zelenog“ turizma;
- podizanje kvalitete (standarda) smještajnih objekata u turistički slabije razvijenim dijelovima županije;
- snažnije potpore iz javnih izvora za razvoj turistički slabije razvijenih područja u DNŽ;
- poticanje ulaganja u otvaranje novih kampova;
- poticanje razvoja zdravstvenog turizma;
- dodatno povećanje kapaciteta i kvalitete usluge u nautičkom turizmu;
- snažniju promidžbu održivog razvoja turizma;
- podizanje kvalitete i privlačnosti obrazovanja u području turizma;
- nastavak poticanja razvoja posebnih oblika turizma (seoski, gastro/eno, kulturni i dr.);
- nastavak podržavanja aktivnosti koje produljuju dostupnost turističkih usluga tijekom cijele godine (zimski letovi, kulturni sadržaji i ostalo.); ix) participativno planiranje razvoja destinacije uz veće sudjelovanje javnosti u procesu planiranja i donošenja odluka (javne rasprave, javne prezentacije, javna savjetovanja, osnivanje partnerskih vijeća i sl.).

U području poljoprivrede potrebno je donijeti strateški okvir za razvoj poljoprivredne proizvodnje na području županije kao osnovicu za buduće djelovanje lokalnih i županijskih aktera te za zagovaranje aktivnosti na nacionalnoj razini. Ostale potrebe su već dulje vremena prisutne, ali su i dalje aktualne zbog njihovog vrlo sporog rješavanja. One uključuju:

- poticanje snažnije orijentacije poljoprivrednih proizvođača i prerađivača prema ekološkoj proizvodnji;
- poticanje udruživanja poljoprivrednika radi zajedničkog plasmana proizvoda i promocije;
- povećanje ulaganja u logističku infrastrukturu te preradbene kapacitete za poljoprivredne proizvode te marikulturu;
- povećanje ulaganja u obrazovne programe te istraživanje i razvoj u područje poljoprivrede i marikulture;
- povećanje ulaganja u promociju poljoprivrednih proizvoda i marikulture;
- nastavak ulaganja u projekte navodnjavanja;
- dodatna ulaganja u uzgoj ribe i školjkarstvo te diversifikaciju proizvodne strukture;
- vrednovanje učinaka potpora u poljoprivredi i akvakulturi u DNŽ te sukladno nalazima revizija potpore u nadležnosti Dubrovačko-neretvanske županije i lokalnih jedinica predlaganje promjena u nacionalnim shemama potpora.

PROVEDENE AKTIVNOSTI I REZULTATI

Članak 4.

Dubrovačko-neretvanska županija je u proteklih nekoliko godina provodila više projekata s ciljem poticanja malog i srednjeg gospodarstva, a koji se danas nalaze u različitom stupnju provedbe. U svezi s time provodi se osam (8) kreditnih programa koji su formirani prema potrebama pojedinih skupina malih i srednjih poduzetnika. Gledajući ciljanu skupinu po sektorima i djelatnostima gotovo su svi zastupljeni s posebnim naglaskom na turizam, prijevoz putnika tereta morem i kopnom, ruralni razvoj i ekološku poljoprivredu.

Svi kreditni programi su financirani sredstvima Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije temeljem donošenja Programa. Od 1998. godine realizirano je 37.88.956,14 € kreditnih sredstava kroz 33 kreditna programa te je odobreno 674 poduzetnička zahtjeva.

Ukupna dodijeljena potpora za korisnike poduzetničkih inkubatora u Dubrovniku i Pločama za 2023.g. iznosi 49.712,15 € a sukladno Pravilniku o korištenju usluga Poduzetničkog inkubatora Dubrovnik (Klasa: 301-1/13-01/20, Urbroj: 2117/1-01-15-27) i Pravilniku o korištenju usluga Poduzetničko-proizvodnog impulsnog centra Ploče i (Klasa: 400-06/20-01/05, Urbroj: 2117/1-01-20-3)“.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije provode se sljedeći projekti od ključne važnosti za gospodarstvo:

- Poduzetnički inkubator Dubrovnik,
- Poduzetničko-proizvodno impulsnu centar u Pločama,
- Projekti poticanja poslovanja poduzetnika,
- Projekti poticanja razvoja kvalitete turističke ponude,
- Projekt Kongresni centar,
- Projekt „Rural Dubrovnik-Neretva“,
- Projekt razvoja investicijskog okruženja,
- Provođenje koncesioniranja pomorskog dobra,
- Projekt razvoja selektivnih oblika turizma (nautički, biciklistički, ruralni i drugi),
- Poslovi koji omogućuje pokretanje gospodarske aktivnosti,
- Biološki monitoring Malostonskog zaljeva i Malog mora,
- Projekt navodnjavanja,
- Projekt poticanja poljoprivrede i agroturizma,
- Projekt razvoja lovstva,
- Poticanje rada Lokalnih akcijskih grupa (LAG).

CILJANA SKUPINA

Članak 5.

Program je namijenjen malim i srednjim poduzetnicima registriranim na području Dubrovačko-neretvanske županije, a razvrstavamo ih prema definicijama Zakona o računovodstvu. Poduzetnici u smislu Zakona razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su; iznos ukupne aktive, iznos prihoda, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine. ("Narodne novine". broj 85/24.) i Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva

("Narodne novine" broj 29/02., 63/07., 53/12., 56/13. i 121/16). Oba zakona su prilagođena kriterijima koji se primjenjuju u EU.

Zakon o računovodstvu prepoznaje sljedeće kategorije poduzetnika:

- Mikro poduzetnici – oni koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta: ukupna aktiva 450.000,00 €, netoprihod 900.000,00 €, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 10;
- Mali poduzetnici - su ni koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta: ukupna aktiva 5.000.000,00 €, netoprihod 10.000.000,00 €, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 50;
- Srednji poduzetnici – oni koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta: ukupna aktiva 25.000.000,00 €, netoprihod 50.000.000,00 €, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 250;
- Veliki poduzetnici - poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri uvjeta koja vrijede za srednje poduzetnike, kreditne institucije, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, leasing društvo, društvo za upravljanje UCITS fondovima, društvo za upravljanje investicijskim fondovima, UCITS fond, alternativni investicijski fond, mirovinsko društvo koje upravlja obveznim mirovinskim fondom, mirovinski fond koji upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondom, dobrovoljni mirovinski fond, obvezni mirovinski fond te mirovinsko osiguravajuće društvo, društvo za dokup mirovine, faktoring-društvo, investicijsko društvo, burza, operater MTP-a ili OTP-a, središnji depozitorij vrijednosnih papira, središnja druga ugovorna strana, operater središnjeg registra vrijednosnih papira, operater sustava poravnanja i/ili namire i operater Fonda za zaštitu ulagatelja koji ne prelaze granične pokazatelja u najmanje dva od tri uvjeta koji vrijede za srednje poduzetnike
- Novoosnovani poduzetnik i poduzetnik sa statusnom promjenom razvrstavaju se u skladu sa prethodno navedenim uvjetima ovoga članka na temelju pokazatelja za razdoblje od datuma osnivanja, odnosno statusne promjene do kraja njihove prve poslovne godine, odnosno na zadnji dan tog razdoblja.

Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva prepoznaje i kategoriju:

- Fizičke i pravne osobe – koje samostalno i trajno obavljaju dopuštene djelatnosti radi ostvarivanja dobiti odnosno dohotka na tržištu, te moraju zadovoljiti 3 uvjeta: prosječno godišnje zapošljavati manje od 250 zaposlenika, biti neovisni u poslovanju (što znači da druge fizičke ili pravne osobe pojedinačno ili zajednički nisu vlasnici više od 25 % udjela u vlasništvu ili pravu odlučivanja u subjektu malog gospodarstva), ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti do 50.000.000 € ili imati zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imati dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u protuvrijednosti do 43.000.000 €, a s obzirom na veličinu subjekta, poduzetnici se dijele na:
  - Mikro subjekti – fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju manje od 10 radnika, ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti do 2.000.000 €, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 €;
  - Mali subjekti – su fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju manje od 50 radnika, prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 €, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 €;
  - Srednji subjekti – fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju između 50 i 249 radnika, ostvaruju ukupan godišnji prihod u protuvrijednosti od 10.000.000 € do 50.000.000 € ili imaju zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju

dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u protuvrijednosti od 10.000.000 € do 43.000.000 €.

CILJEVI PROGRAMA

Članak 6.

Ciljevi Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2025. – 2027. godine su, uzimajući u obzir ciljeve Plana razvoja Dubrovačko-neretvanske županije do 2027. godine i njegove pojedine prioritete, ciljeve i mjere, kako slijedi:

Prioritet 1. Jačanje otpornosti gospodarstva i povećanje ulaganja u održivo i digitalno gospodarstvo

Cilj 1.1. Unapređenje poslovnog okruženja

Mjera 1.1.1. Potpore za unaprjeđenje kvalitete i tržišne prepoznatljivosti proizvoda i usluga

Mjera 1.1.2. Poboljšanje kvalitete poduzetničke infrastrukture i potpornih programa

Mjera 1.1.3. Poticanje ulaganja i umrežavanja poduzetnika

Cilj 1.2. Poticanje održivosti, digitalizacije i inovacije u gospodarstvu

Mjera 1.2.1. Podrška ulaganjima u energetska učinkovitost i korištenje OIE u gospodarstvu

Mjera 1.2.2. Poticanje digitalizacije, tehnološke modernizacije i inovativnosti gospodarstva

Mjera 1.2.3. Razvoj kulturnih i kreativnih industrija

Cilj 1.3. Poboljšanje konkurentnosti u turizmu, poljoprivredi, akvakulturi i ribarstvu

Mjera 1.3.1. Poboljšanje kvalitete turističke ponude i upravljanja destinacijom

Mjera 1.3.2. Razvoj selektivnih oblika turizma

Mjera 1.3.3. Poboljšanje konkurentnosti u poljoprivredi, akvakulturi i ribarstvu

Prioritet 2. Poboljšanje kvalitete života te unapređenje ljudskog kapitala

Cilj 2.1. Unapređenje kvalitete i dostupnosti društvenih usluga

Mjera 2.1.1. Unaprjeđenje obrazovne infrastrukture, kvalitete programa i ljudskih resursa u obrazovanju

Mjera 2.1.2. Unaprjeđenje zdravstvenih usluga i skrbi

Mjera 2.1.3. Osnaživanje sustava socijalne uključenosti

Mjera 2.1.4. Poticanje kulturnog stvaralaštva

Mjera 2.1.5. Unaprjeđenje sportske i rekreacijske infrastrukture i programa

Cilj 2.2. Osiguranje zapošljivosti radne snage i prilagodbe obrazovanja potrebama tržišta rada

Mjera 2.2.1. Osnaživanje suradnje između obrazovnih i istraživačkih ustanova, gospodarstva i javne uprave

Mjera 2.2.2. Razvoj strukovnog i cjeloživotnog obrazovanja

Mjera 2.2.3. Jačanje županijskih i lokalnih kapaciteta za intervencije na tržištu rada

Cilj 2.3. Poticanje demografskog razvoja

Mjera 2.3.1. Planiranje i provedba aktivnosti za poboljšanje demografskih prilika

Mjera 2.3.2. Jačanje politike stanovanja u funkciji demografske obnove

Prioritet 3. Očuvanje okoliša, poboljšanje povezivosti i održivo korištenje baštine

Cilj 3.1. Očuvanje okoliša i energetska tranzicija na što veću dobrobit lokalne zajednice

Mjera 3.1.1. Unaprjeđenje gospodarenja vodama i otpadom

Mjera 3.1.2. Unaprjeđenje energetske infrastrukture, povećanje energetske učinkovitosti i korištenja

obnovljivih izvora energije

Mjera 3.1.3. Razvoj sustava praćenja, obrazovanja i informiranja o okolišu

Cilj 3.2. Poboljšanje unutarnje i vanjske povezivosti te zelene mobilnosti

Mjera 3.2.1. Poticanje cjelovitog razvoja prometne infrastrukture

Mjera 3.2.2. Poboljšanje digitalne infrastrukture

Mjera 3.2.3. Ulaganje u zelenu mobilnost i poticanje razvoja pametnih rješenja u prometnom sustavu

Cilj 3.3. Očuvanjem valorizacija i održivo korištenje prirodne i kulturne baštine

Mjera 3.3.1. Očuvanje, valorizacija i održivo korištenje prirodne baštine

Mjera 3.3.2. Očuvanje, valorizacija i održivo korištenje kulturne baštine i kulturnog krajolika

Prioritet 4. Unapređenje upravljanja razvojem

Cilj 4.1. Razvoj sustava prostornog planiranja i upravljanja imovinom te jačanje kvalitete institucija u javnom sektoru

Mjera 4.1.1. Jačanje kvalitete županijskih i lokalnih institucija

Mjera 4.1.2. Razvoj sustava prostornog planiranja i upravljanja imovinom

Cilj 4.2. Povećanje sposobnosti institucija u pogledu odgovora na krizne situacije

Mjera 4.2.1. Poboljšanje sustava vatrogastva

Mjera 4.2.2. Jačanje ostalih dijelova sustava zaštite i spašavanja

Cilj 4.3. Razvoj otoka

Mjera 4.3.1. Poboljšanje javnih usluga na otocima

Mjera 4.3.2. Razvoj otočnog gospodarstva

Mjera 4.3.3. Održivo upravljanje otočnim resursima

Mjera 4.3.4. Poboljšanje povezanosti otoka

Cilj 4.4. Razvoj ostalih područja s razvojnim posebnostima

Mjera 4.4.1. Poboljšanje kvalitete i dostupnosti javnih usluga

Mjera 4.4.2. Jačanje razvoja poduzetništva

Mjera 4.4.3. Očuvanje okoliša te održivo upravljanje prirodnim i kulturnim vrijednostima

Mjera 4.4.4. Razvoj prometne i digitalne infrastrukture

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Članak 7.

Dubrovačko-neretvanska županija će i u godinama na koje se program odnosi subvencionirati odobrene projekte završenih kreditnih programa koje je Županija samostalno pokrenula u suradnji sa poslovnim bankama: Početnik 2011., Poticaj (2014), Razvoj (2015.), Razvoj 2017., SKOR – Subvencijom kamate do održivog razvoja (2019.), Poticaj 2022. i Obrtna sredstva 2022. te kreditne programe koje provodi u suradnji sa HAMAG Bicro-om – COVID 19 – zajam za obrtna sredstva, ESIF – Mikro investicijski zajam i Mikro zajam za OBS ruralni razvoj.

Aktivnost 1.   *Subvencioniranje po zajedničkim projektima*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

U skladu s Sporazumom o suradnji s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo inovacije i investicije (HAMAG BICRO), Županije subvencionira kamatu stopu za poduzetničke kredite koji su odobreni kod HAMAG Bicro-a u skladu sa mogućnostima proračuna Dubrovačko-neretvanske županije (programi: COVID 19 – zajam za obrtna sredstva, ESIF – Mikro investicijski zajam i Mikro zajam za OBS ruralni razvoj)

Županija će i dalje sudjelovati u provedbi zajednički projekata s nadležnim ministarstvima i drugim institucijama u cilju poticanja rasta i razvoja poduzetništva na području županije, a sukladno mogućnostima Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije.

Aktivnost 2.   *Kreditni program „Poticaj za poduzetništvo 2025.-2027.“*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

Dubrovačko-neretvanska županija je od svog osnutka poticala rast i razvoj poduzetništva putem kreditnih programa uz poticajne mjere kao što su garantna sredstva te subvencije kamata.

I u narednom razdoblju, od 2025. do 2027. godine, Županija će putem Upravnog odjela za poduzetništvo, turizam i more pokrenuti novi kreditni program uz poticajnu mjeru – subvenciju kamatne stope. Uvjeti kreditiranja će biti definirani kroz pregovore s poslovnim bankama na području naše županije.

Osnovne karakteristike kreditnog programa su:

1. Kreditni potencijal: 3.000.000,00 €,
2. Visina kredita: 10.000,00 € do 150.000,00 €
3. Poticajna mjera: subvencija kamatne stope od 3 postotna poena (dodatnih 0,5 postotnih poena za ekološke projekte i/ili 0,5 postotnih poena za tvrtke u kojima 1 ili više žena posjeduju najmanje 51% kapitala u društvu, ili je žena predsjednica uprave društva)
4. Izvor sredstava: Proračun Dubrovačko-neretvanske županije

5. Korisnici kredita: fizičke osobe upisane u obrtni registar – obrti, obiteljska poljoprivredna gospodarstva – OPG, mala i srednja trgovačka društva u 100% privatnom vlasništvu
6. Rok otplate: 10 godina, uz poček od 1 godine koji je uključen u otplatu
7. Namjena kredita:
  - kupnja ili uređenje poslovnog objekata
  - kupnja prijevoznog sredstva u svrhu poslovanja (uz uvjet da je na električni ili hibridni pogon)
  - informatizacija i modernizacija poslovanja - kupnja informatičke opreme (hardware i software)
  - nabava opreme ili pojedinih dijelova opreme potrebne za poslovanje,
  - obrtna sredstva u funkciji investicija ili za unapređenje poslovanja do 30% a maksimalno 30.000,00 €

Kreditni program se ne odobravaju za slijedeće namjene:

- refinanciranje postojećih kreditnih obveza
- kupovina udjela u trgovačkim društvima,
- ulaganja u djelatnost pružanja smještaja – NKD – područje 55 izuzev područja 55.30 Kampovi i prostori za kampiranje
- ulaganja u kockarnice, igračnice, točionice pića i caffè barove,
  - ulaganja u trgovinu i poljoprivrednu djelatnost (osim opreme za proizvodno-prerađivački pogon OPG-a),
  - ulaganja u vrijednosnice,
  - kupovina zemljišta za poljoprivredni uzgoj, sadnica, stada, jata i trajnih nasada,
  - financiranje ekološki neprihvatljivih programa,

Kreditni program traje do iskorištenja sredstava namijenjenih subvenciji kamatne stope a najkasnije do 15.12.2027.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpore („Narodne novine“ broj 47/14. i 69/17.), Uredbe Komisije (EU) broj 651/2014. od 17. lipnja 2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 187, 26. lipnja 2014.) i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 3. *Javni poziv – sufinanciranje projekata manifestacija u turizmu i razvoju selektivnog oblika turizma*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more

Dubrovačko-neretvanska županija će nastaviti s sufinanciranjem organizacije manifestacija koje potiču i promiču razvoj turizma na njenom području. Posebno manifestacija koje se organiziraju u ruralnom prostoru. Javnim pozivom će se sufinancirati i nastup županijskih gospodarstvenika na specijaliziranim sajmovima (poticanje ulaganja, vinarstvo, maslinarstvo, pčelarstvo, turizam, marikultura i drugih selektivnih oblika turizma kao i organizaciju sličnih sajmova na području županije i onih koje uključuju poduzetnike iz područja županije. Za provedbu ovih aktivnosti u razdoblju 2025. – 2027. godine osigurana su sredstva u proračunu

Dubrovačko-neretvanske županije na pozicijama Upravnog odjela za poduzetništvo, turizam i more.

Dubrovačko-neretvanska županija će nastaviti poticati rad strukovnih udruženja i udruga koje okupljaju male poduzetnike i realiziraju programe iz segmenta ruralnog turizma. Udruženja i udruge trebaju za svoj rad donijeti jasno definiran program s planom aktivnosti i financijskim planom te okvirnim godišnjim planom aktivnosti. Osim udruga, Županija će podupirati udruženja i subjekte čije se aktivnosti odnose na edukaciju članova, malih poduzetnika, zajedničku promociju, nastupanje na specijaliziranim sajmovima i manifestacijama, ekološki prihvatljive projekte i druge aktivnosti koje su usmjerene potpori poduzetnika koji se bave ruralnim turizmom u ruralnim prostorima.

U okviru ovog javnog poziva će se sufinancirati i projekti kojim se podiže kvaliteta turističke ponude a koji se odnose na označavanje i vidljivost sadržaja i digitalno oglašavanje pojedinih segmenata ponude ili prostornih cjelina, bilo da su nositelji projekata turističke zajednice ili drugi subjekti.

Dubrovačko-neretvanska županija će ovim javnim pozivom sufinancirati projekte razvoja cikloturizma s ciljem njegovog snažnijeg razvoja, a na temelju važećeg Operativnog plana razvoja Cikloturizma.

Za navedene projekte/aktivnosti će se raspisati Javni poziv za prijavu projekata manifestacija u turizmu i razvoja selektivnih oblika turizma koji se sufinanciraju iz proračuna Dubrovačko-neretvanske županije za svaku godinu zasebno tijekom programskog razdoblja. Javnim pozivima će biti obuhvaćene udruge, poduzetnici, turističke zajednice i institucije koje provode projekte i aktivnosti iz navedenog djelokruga. Raspisanim pozivom će se, osim namjene i korisnika, jasno definirati i kriteriji za dodjelu sredstava te prava i obveze korisnika. Odluku o rasporedu sredstava donosi župan na prijedlog Povjerenstva za odabir projekata. Županija će osigurati i potrebna sredstva za neplanirane i naknadne projekte za koje se utvrdi da su od interesa za razvoj i promociju poduzetništva.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14. i 69/17.), Uredbe Komisije (EU) broj 651/2014. od 17. lipnja 2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 187, 26. lipnja 2014.) i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 4.   *Javni poziv – sufinanciranje izrade poslovnih planova*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

Dubrovačko-neretvanska županija planira dodatno poticati rast i razvoj poduzetnika kroz sufinanciranje izrade poslovnih planova koji su jedan od osnovnih dokumenata potrebnih za prijavu za kreditiranje ili odobrenje potpora. Sufinancira se do najviše 50% troškova ali ne više od 650,00 € po pojedinom poduzetniku (bez PDV-a) a za izradu poslovnog plana koji poduzetnik izrađuje za prijavu na kreditne programe i druge potpore koje provode Dubrovačko-neretvanska županija, HAMAG i HBOR.

Za provedbu ovih aktivnosti osigurana su sredstva u proračunu Dubrovačko-neretvanske županije na pozicijama Upravnog odjela za poduzetništvo, turizam i more.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14. i 69/17.), Uredbe Komisije (EU) broj 651/2014. od 17. lipnja 2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 187, 26. lipnja 2014.) i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 5.
Nositelj
aktivnosti:

Projekt „Rural Dubrovnik Neretva Quality“
Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more

Javna ustanova Regionalna razvojna agencija DUNEA

Sukladno Pravilniku o tematskom turističkim cestama Dubrovačko-neretvanske županije, nakon ustrojenih tematskih cesta na Pelješcu i Neretvi, nastaviti će se postupak proglašenja novih cesta. Regionalna razvojna agencija DUNEA u okviru projekta GUSTI - Gastro UpScaled Tourist Itinerary in rural regions of Croatia and Italy kao jednu od aktivnosti ima uspostaviti novu tematska staza na području otoka Mljeta, u okviru krovnog projekta 'Rural Dubrovnik Neretva'.

Projekt GUSTI za cilj ima identificiranje, valoriziranje i promicanje održivog gastro turizma kao nematerijalne kulturne baštine na području uključenih ruralnih regija Hrvatske i Italije. Projektom će se modernizirati politike valorizacije prirodne i kulturne baštine te će se poticati diversifikacija turističkih kretanja, čineći uključene destinacije kvalitetnijima, atraktivnijima i dostupnijima.

Aktivnost 6.
Nositelj
aktivnosti:

Sufinanciranje projekata kojima se podupire razvoj turizma i poduzetništva a kojima je Dubrovačko-neretvanska županija suorganizator

Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more

Projekti koji se održavaju na području Dubrovačko-neretvanske županije kojima se promiče gospodarski sektor ili koji su direktno vezani za djelokrug aktivnosti iz nadležnosti Upravnog odjela za poduzetništvo, turizam i more, a kojima je zbog značaja i/ili preuzete obveze Županija suorganizator sufinancirati će se iz Proračuna Dubrovačko neretvanske županije temeljem odredbi ovog Programa temeljem sklopljenog sporazuma ili ugovora o suorganizaciji. Maksimalni iznos odobrenih sredstava po ovoj aktivnosti ne može biti veći od 20.000,00 eura te se za jedan projekt/aktivnost ugovor ili sporazum s partnerima može sklopiti samo jedan puta tijekom proračunske godine. Financijska sredstva će se dostaviti glavnom organizatoru projekta/aktivnosti ili direktno dobavljaču. Glavni organizator projekta/aktivnosti je dužan po realizaciji ispostaviti detaljno opisno i financijsko izvješće s dokaznicama.

Aktivnost 7. *Informiranje poduzetnika i zainteresirane javnosti o mogućnostima financiranja iz nacionalnih i međunarodnih izvora*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more

Centar za poduzetništvo d.o.o.
Javna ustanova Regionalna agencija Dunea

1. Informiranje poduzetnika o projektima Dubrovačko-neretvanske županije, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstva turizma, Hrvatske banke za obnovu i razvoj i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo inovacije i investicije (HAMAG BICRO

U svrhu što boljeg i kvalitetnijeg prezentiranja i iskorištavanja Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva za razdoblje 2025. – 2027. godine, te programa nadležnih Ministarstava, HBOR-a i HAMAG BICRO-a, nastavit će se suradnja s jedinicama lokalne samouprave, lokalnim tiskanim i elektroničkim medijima. Kroz novinske napise, televizijske i radijske emisije, te putem organiziranja radionica, poduzetnici će i dalje dobivati korisne i točne informacije glede svih projekata poticanja poduzetništva.

2. Informiranje poduzetnika o natječajima koje raspisuje Europska unija i njihovog korištenja za poduzetnike

Sve aktivnosti vezane za projekte Europske unije provode se putem JU RA Dunea, Centra za poduzetništvo d.o.o. i nadležnih upravnih odjela županije koji o istima informiraju poduzetnike s područja Dubrovačko-neretvanske županije.

Aktivnost 8.   *Edukacija poduzetnika*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:
                          Centar za poduzetništvo d.o.o.

Tijekom 2024. godine, Centar je proveo 56 edukacija poduzetnika početnika te malih i srednjih poduzetnika na području Dubrovačko-neretvanske županije. Radionice su organizirane uživo i virtualno. Obradene teme na edukacijama i radionicama bazirane su na aktualnim temama sa kojima se poduzetnici susreću, a sa ciljem osnaživanja i proširenja poslovanja u smislu digitalizacije i održivosti poslovanja. Neke od tema koje su obrađene su:

- Kako pokrenuti vlastiti posao
- Računovodstveni okviri poslovanja
- Subvencionirane kreditne linije (HAMAGBICRO, HBOR, SKOR)
- Upoznajte poslovanje OPG-a
- Računovodstvo za paušalne obrte sa predstavljanjem PaushApp aplikacije za samostalno vođenje jednostavnog računovodstva u paušalnom oporezivanju
- Zaštita osobnih podataka (GDPR)
- Digitalni marketing
- Poslovanje uz alate AI
- Poslovanje u digitalnom dobu
- Storytelling
- Više o temama radionica na <https://www.czp.hr/edukacije>

Centar za poduzetništvo d.o.o. u naredne tri godine planira nastaviti s raznim edukacijama za poduzetnike početnike te male i srednje poduzetnike na području Dubrovačko-neretvanske županije koje će se svake godine prilagođavati trendovima na tržištu.

Provođit će se osnovne edukacije iz područja pokretanja vlastitog poslovanja, osnova poduzetništva te područja osnova računovodstva za obrte i trgovačka društva, kao i napredni seminari iz područja računovodstva, digitalne i zelene transformacije, održivosti poslovanja i poticanja inovativnosti. Također se planiraju seminari na temu izvora financiranja, marketinga (s posebnim naglaskom na digitalni marketing), pravnih aspekata poslovanja, poslovne psihologije.

Aktivnost 9.   *Savjetovanje i pomoć u izradi poslovnih planova i natječajne dokumentacije*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:
                          Centar za poduzetništvo d.o.o.

Jedna od osnovnih djelatnosti Centra je savjetovanje u području investicija te izrada poslovnih planova i investicijskih projekata. Pri izradi se upotrebljava standardna međunarodna metodologija, razumljiva domaćim i stranim financijerima poput Svjetske banke, EBRD-a, itd. Također, Centar savjetuje poduzetnike te izrađuje projekte za prijavu na domaće i međunarodne natječaje. Dakle, pruža sve informacije o aktualnim programima bespovratnih sredstva te stručno savjetovanje, izradu projekata, pomoć pri skupljanju

dokumentacije i popunjavanju zahtjeva prilikom apliciranja poduzetničkih projekata na objavljene natječajne.

Osim navedenog, Centar u sklopu poslovanja vodi Poduzetnički inkubator Dubrovnik i Poduzetničko-proizvodnog impulsnog centra u Pločama, informira i savjetuje poduzetnike o načinu osnivanja pojedinog gospodarskog subjekta, educira poduzetnike i one koji to namjeravaju postati kroz održavanje raznih seminara, prezentira javne pozive Dubrovačko-neretvanske županije, resornih ministarstava i EU fondova. Također, Centar surađuje s Hrvatskom bankom za obnovu i razvoj i Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo, inovacije i investicije kroz provođenje radionica i prezentacija kreditnih programa, surađuje s Poreznom upravom Ministarstva financija Republike Hrvatske te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

Aktivnost 10. *Suradnja s gospodarskim strukovnim organizacijama*
Nositelj Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti: JU Regionalna agencija Dunea
Centar za poduzetništvo d.o.o.

U planiranom razdoblju, Dubrovačko-neretvanska županija će nastaviti svoju suradnju s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Područni ured Dubrovnik u svim aktivnostima koje pridonose unapređenju kvalitete proizvoda i usluga te novom zapošljavanju i investicijama kao što su (Sajam poslova, Projekt Dubrovačka gastro kvaliteta, investicijski sajmovi, sajmovi obrtništva i sl.).

Aktivnost 11. *Razvoj poduzetničkih potpornih institucija*
Nositelj Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti: Centar za poduzetništvo d.o.o.

Dubrovačko-neretvanska županija je prepoznala važnost izravnog uključivanja u razvoj malog i srednjeg poduzetništva i uređivanja poduzetničke potporne infrastrukture i institucija u koordinirano i efikasno djelovanje jedinstvenog sustava.

Poduzetnički inkubator Dubrovnik je započeo s radom početkom 2016.g. te je trenutno popunjeno svih 7 poslovnih prostora namijenjenih poduzetnicima. Pored osnovnih usluga promicanja i poticanja poduzetništva, poduzetnički inkubator Dubrovnik pruža i prilagođene setove usluga ciljanim korisnicima u obliku stručnih savjetovanja i edukacija, smještaja, potpora i ostalih usluga definiranih programom rada.

Poduzetničko-proizvodni impulsnog centra u Pločama je započeo s radom 2020. godine gdje je na raspolaganju 9 poslovnih prostorija od kojih su 3 namijenjene za proizvodnu djelatnost. Za potrebe poduzetnika su još uključene i predavaonica i multimedijalna dvorana. Poduzetnicima su također omogućene i ostale usluge kao što je pristup internetu, uređaj za fotokopiranje te besplatno korištenje sale za sastanke do 4 sata mjesečno, analiza potreba i izbor optimalnog modela financiranja, marketing, mentorstvo i edukacije od strane Centra za poduzetništvo d.o.o.

Dubrovačko-neretvanska županija će se i dalje prijavljivati na programe koje provodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja kako bi proširilo mrežu poduzetničkih potpornih institucija na cijelo područje županije i na taj način pružilo veću podršku poduzetnicima u izlasku na tržište i olakšalo uvjete poslovanja u prvih godina postojana.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14. i 69/17.), Uredbe Komisije (EU) broj 651/2014. od 17. lipnja 2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 187, 26. lipnja 2014.) i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 12. *Poticanje novih ulaganja i izvoznih programa*
Nositelj Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti: JU Regionalna agencija Dunea

Povećanje ulaganja i nove investicije temelje su gospodarskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta. Na planu institucionalne podrške zainteresiranim ulagačima, Dubrovačko-neretvanska županija i Javne ustanove Regionalna razvojna agencija Dunea u suradnji s drugim institucijama (Zavod za prostorno planiranje DNŽ, Hrvatski zavod za zapošljavanje i nadležna ministarstva) pružaju informacije o zakonskim propisima RH, poticajima, poreznim olakšicama, raspoloživoj radnoj snazi, uvjetima i mogućnostima otvaranja trgovačkih društava, važećim poslovnim planovima i razvojnim mogućnostima, te sve druge informacije i pomoći koje su potrebne investitorima.

Aktivnost 13. *Projekt „Kongresni centar“*
Nositelj Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

Dubrovačko-neretvanska županija nastavlja aktivnosti provedbe projekta „Kongresni centar“ koji je započeo 2015. godine u suradnji s Ministarstvom turizma s izradom studije – Koncept razvoja multifunkcionalnog kongresnog centra Dubrovnik izrađenom od tvrtke Horwath&Horwath Consulting d.o.o. u vrijednosti 29.862,63 €. Kao rezultat izrade studije, prvi put je dobivena profesionalna objektivna ocjena mogućnosti razvoja kongresnog centra, koja je dala osnovne naznake budućeg smjera djelovanja i potrebne okvire razvoja, sukladno trenutnim globalnim trendovima u MICE industriji, kao i ocjene tada tri potencijalne lokacije za izgradnju centra. Tijekom 2017. godine provedene su daljnje aktivnosti te su izrađena detaljna financijska studija pred-izvodljivosti za dvije lokacije (Babin kuk i Srebreno), izrađenoj od tvrtka Horwath&Horwath Consulting d.o.o. (vrijednost ugovora je iznosila 82.619,95 €) sufinancirane od strane Ministarstva turizma Republike Hrvatske (47.952,75 €). Daljnje aktivnosti odnosile bi se na izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja za odabranu lokaciju za gradnju Kongresnog centra. S obzirom na vlasničko pravni status obiju lokacija, planiraju se uspostaviti modeli budućeg javno-privatnog partnerstva ili partnerstva s Republikom Hrvatskom, a u ovisnosti s iskazanim interesima domaćih i međunarodnih renomiranih partnera. U svrhu pružanja potpore ovom projektu na zajedničkim sastancima s nadležnim ministarstvima iskazana je potpora ovom projektu.

Kako je osobito važno projekt osloniti na kako je osobito važno projekt osloniti na gospodarski sektor koji se bavi organizacijom ovakvih događanja te sudjeluje u samoj infrastrukturi potrebnoj za realizaciju istih, Županija je održala sastanak s predstavnicima vodeće svjetske grupacije u organiziranju velikih kongresnih događanja koji su iskazali spremnost za sudjelovanje u ovom projektu.

Aktivnost 14.   *Projekt „Razvoj cikloturizma u Dubrovačko-neretvanskoj županiji“*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

Temeljem usvojenog strateškog dokumenta „Plan razvoja cikloturizma za Dubrovačko-neretvansku županiju sa standardima“ i u komunikaciji s Nacionalnom koordinacijom za razvoj cikloturizma pokrenut će se niz aktivnosti na promicanju i razvoju cikloturizma na području naše županije. Oformit će se županijska multisektorska koordinacija koja će skrbiti o provedbi Plana i donositi projektne prijedloge definirane strateškim dokumentom. Jedan od prioritete će biti uspostava EuroVelo rute 8 kroz našu županiju i otklanjanje barijera koje otežavaju njenu uspostavu. To podrazumijeva popularizaciju cikloturizma i biciklizma kod lokalnih turističkih agencija, ali i u javnosti. Provoditi će se edukativne radionice u cilju popularizacije cikloturizma. Koordinirati će se s specijaliziranim turističkim agencijama koje razvijaju cikloturističke programe i lokalnim biciklističkim klubovima.

Aktivnost 15.   *Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

Člankom 11. Zakona o energetske učinkovitosti (Narodne novine broj 127/14.), za jedinice područne (regionalne) samouprave propisana je obveza donošenja Akcijskog plana energetske učinkovitosti. Akcijski plan je planski dokument koji se donosi za trogodišnje razdoblje u skladu sa Nacionalnim akcijskim planom, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinicama područne (regionalne) samouprave. Godišnji plan je planski dokument koji je izrađen u skladu sa Akcijskim planom i donosi se za razdoblje od jedne godine.

Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela – CEI – Centar za praćenje poslovanja energetske sektora i investicija. Godišnji plan donosi izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Prati se potrošnja svih energenata u objektima u županijskom vlasništvu, kako bi se utvrdila razina potrošnje te mogućnosti ulaganja kako bi se postigli energetske učinkovitiji rezultati ukupnih troškova objekata.

Aktivnost 16.   *Provođenje koncesioniranja na pomorskom dobru*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

Poslovi pomorstva kao dio poslova koje se obavljaju unutar ovog Upravnog tijela sastoje se od poslova u svezi dodjele koncesija na pomorskom dobru i u svezi utvrđivanja granica pomorskog dobra, u prvom redu, kao i svih ostalih poslova vezanih za pomorsko dobro na vanlučkom području i lukama posebne namjene na području Dubrovačko-neretvanske županije, a u skladu s Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama ("Narodne novine" br.

83/23.). Nadalje, kontinuirano se nastavljaju postupci započeti prije ovog izvještajnog razdoblja, osobito s gledišta da su postupci utvrđivanja granica i koncesioniranja pomorskog dobra multidisciplinarni, te u njima sudjeluju i druge institucije što najvećim dijelom utječe na vrijeme trajanja i konačni ishod istih.

U skladu sa Godišnjim planom upravljanja pomorskim dobru na području Dubrovačko-neretvanske županije provode se aktivnosti usmjerene na održavanje, unapređenje, brigu o zaštiti pomorskog dobra u općoj upotrebi te posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra putem koncesije ili koncesijskog odobrenja.

Aktivnost 17.   *Projekti ulaganja u razvoj pomorskog dobra*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti: Lučke uprave Dubrovačko-neretvanske županije

Planirana ulaganja u pomorsko dobro na području Dubrovačko-neretvanske županije provode se u skladu sa potrebama i zahtjevima županijskih lučkih uprava te gradova i općina naše Županije. Ulaganja se odnose na izradu projektne dokumentacije za dogradnju i sanaciju luka županijskog i lokalnog značaja te sufinanciranje izgradnje pomorske infrastrukture na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Također se provodi i aktivnosti sanacije pomorskog dobra izvan luka (u vanlučkom području) nastalih uslijed izvanrednih događaja.

Aktivnost 18.   *Poslovi koji omogućuju pokretanje gospodarskih aktivnosti*
Nositelj   Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more
aktivnosti:

Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more obavlja i povjerene mu poslove državne uprave koje se odnose na rješavanje zahtjeva iz upravnih područja:

Obrt

- upis obrta u Obrtni registar i izdavanje obrtnica, te upis statusnih i ostalih promjena u Obrtni registar,
- izdavanje odobrenja za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja.

Ugostiteljstvo

- utvrđivanje propisanih minimalnih uvjeta za vrstu ugostiteljskih objekata koji se ne kategoriziraju (restorani, barovi i dr.),
- razvrstavanje i kategorizacija ugostiteljskih objekata kojim posluju obrti i trgovačka društva (sobe, apartmani, kuće za odmor, hosteli i pansioni),
- izdavanje rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga građana u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (kategorizacija soba, apartmana, kuća za odmor, kampova i dr.),

Turizam

- utvrđivanje uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča i izdavanje iskaznice za turističkog vodiča,
- utvrđivanje uvjeta za vrstu plovnog objekta (plovni objekti za izlete, plovni objekti za krstarenja i ribarska plovila),

-utvrđivanje minimalnih uvjeta i razvrstavanje objekta za pružanje veza i smještaja plovnih objekata (nautičko sidrište, nautičko privezište, odlagalište plovnih objekata i suha marina).

Trgovina

-utvrđivanje minimalnih tehničkih uvjeta i drugih propisanih uvjeta za prodajne objekte za obavljanje djelatnosti trgovine (trgovina na malo, trgovina na veliko, trgovina izvan prodavaonica, internet trgovina i dr.).

Navedeni upravni postupci prethode pokretanju gospodarske aktivnosti, a donesena rješenja su ujedno i rješenja za početak rada djelatnosti.

Aktivnost 19.

Lokalne akcijske grupe - LAG

Nositelj

Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj

aktivnosti:

JU Regionalna agencija Dunea d.o.o.

Lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) kroz stvaranje lokalnih partnerstva imaju zadatak izrade lokalnih razvojnih strategija te usmjeravanje i praćenje njihove provedbe uključujući korištenje sredstava potpore. LAG-ovi udružuju partnere iz javnog i privatnog sektora pazeći na uravnoteženu zastupljenost predstavnika postojećih lokalnih interesnih skupina koji dolaze iz različitih socio-ekonomskih sektora. LAG-ovi su originalan i važan dio pristupa LEADER. Lokalne akcijske grupe u ribarstvu predstavljaju partnerstvo predstavnika gospodarskog sektora ribarstva, civilnog i javnog sektora, osnovano s namjerom izrade i provedbe Lokalne razvojne strategije u ribarstvu (LRSR) svog područja i lakšeg povlačenja sredstava iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije su osnovana tri LAG-a i dva FLAG-a:

- LAG Neretva koji obuhvaća gradove Metković, Ploče i Opuzen te općine Kula Norinska, Slivno, Pojezerje i Zažablje;
- LAG 5 koji obuhvaća grad Korčulu i općine Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Orebić, Trpanj, Janjina, Ston, Mljet;
- LAG Dubrovačka traversa koji obuhvaća grad Dubrovnik i općine Dubrovačko-primorje, Župa Dubrovačka i Konavle;
- FLAG Južni Jadran obuhvaća gradove Opuzen, Metković i Korčulu, te općine Dubrovačko Primorje, Ston, Janjina, Pojezerje, Kula Norinska, Slivno, Orebić, Zažablje
- FLAG Šabakun koji obuhvaća grad Dubrovnik i općine Konavle, Mljet, Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica i Lumbarda;
- FLAG-ovi i LAG-ovi koji će se osnivati u razdoblju trajanja ovog Programa

Županija prati rad LAG-ova i FLAG-ova te potiče njihov rad kroz podršku u radu te potporama za provedbu razvojnih projekata na našem području kroz sufinanciranje aktivnosti putem javnog poziva.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnim potporama („Narodne novine“ broj 47/14 i 69/17.), Uredbe Komisije (EZ) broj 1407/2013. od 18. prosinca 2013. godine o promjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija („Narodne novine“ broj 121/14, 114/22) i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi izvršavanja financijskih planova neprofitnih organizacija, Pravilnika o izvještavanju u

neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija te Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Aktivnost 20. *Javni poziv za dodjelu potpora male vrijednosti u poljoprivredi*
Nositelj Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj
aktivnosti:

Na osnovu donesenog Programa Potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2024. - 2026. godine, utvrđene su aktivnosti, kriteriji i postupak dodjele potpore male vrijednosti u poljoprivredi Dubrovačko-neretvanske županije u razdoblju od 2025. do 2027. godine.

Program potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Program mjera) obuhvaća mjere koje su usklađene s uredbama Europske komisije koje uređuju potpore male vrijednosti.

Potporama male vrijednosti podrazumijevaju se bespovratna novčana sredstva koja se iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Proračun) sukladno pravilima EU o pružanju državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju propisanim sljedećim Uredbama:

- Uredbi Komisije (EU) broj 1408/2013. od 18. prosinca 2013. godine o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru ("Službeni list" Europske unije L 352/1 od 24. prosinca 2013. godine) i Uredbi Komisije (EU) 2019/346 od 21. veljače 2019. godine o izmjeni Uredbe (EU) broj 1408/2013. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru ("Službeni list" Europske unije L51 I od 22. veljače 2019. godine).
- Uredbi Komisije (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 327, 21.12.2022).
- Uredbi Komisije (EU) 2023/2831 od 13. prosinca 2023. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore, primjenjuje se od 01. siječnja 2024.
- Smjericama Europske unije o državnim potporama u sektoru poljoprivrede i šumarstva te ruralnim područjima za razdoblje 2014. - 2020. ("Službeni list" Europske unije C204/1 od 1. srpnja 2014. godine).

Na državne potpore koje nisu vezane uz proizvodnju, preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda koje ulaze u područje primjene Priloga 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, primjenjuje se Uredba Komisije (EU) 2023/2831 od 13. prosinca 2023. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore.

Program obuhvaća sljedeće mjere potpore:

Mjera 1. Okrupnjavanje poljoprivrednog posjeda,

Mjera 2. Ulaganje u podizanje trajnih nasada,

Mjera 3. Ekološka proizvodnja,

Mjera 4. Potpora za kontrolu plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima,

Mjera 5. Posebne mjere pomoći za sektor stočarstva,

- Mjera 6. Potpora poljoprivrednicima u preradi poljoprivrednih proizvoda,
Mjera 7. Potpora za stvaranje, promidžbu i prodaju županijskih proizvoda te organizaciju stručnih i znanstvenih događanja,
Podmjera 7.1. Stvaranje prepoznatljivih županijskih proizvoda,
Podmjera 7.2. Promidžba i sudjelovanje na sajmovima, izložbama i manifestacijama,
Podmjera 7.3. Potpora za organizaciju sajмова, izložba, manifestacija i stručnih i znanstvenih skupova,
Mjera 8. Potpora za uvođenje sustava navodnjavanja na poljoprivrednim površinama,
Mjera 9. Potpora za istraživačke projekte u poljoprivredi.
Mjera 10. Potpora za nabavu presadnica i sjemenskog sadnog materijala
Mjera 11. Potpora za kupnju jednokratne prodajne ambalaže za voće i povrće,
Mjera 12. Nabava poljoprivredne mehanizacije i opreme,
Mjera 13. Potpora za kupnju, građenje i opremanje staklenika i plastenika

Aktivnost 21.   *Projekt navodnjavanja*
Nositelj   Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj
aktivnosti:

Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV) sastavni je dio dugoročnog programa razvoja vodnog gospodarstva i poljoprivrede Hrvatske. U njegovoj izradi korištena su iskustva država s dugom tradicijom izgradnje i korištenja sustava navodnjavanja poljoprivrednih kultura. Na osnovu sistematiziranih prirodnih potencijala vode i poljoprivrednog zemljišta te definiranih kriterija kao i primjene suvremenih metoda, izrađena je karta prioriternih područja za navodnjavanje u RH. Sastavni dio izrade NAPNAV-a bio je i prikaz postojećeg stanja u poljoprivredi s pokazateljima o prinosima poljoprivrednih kultura sa i bez korištenja navodnjavanja. To je preduvjet racionalnog korištenja sustava za navodnjavanja koji su u funkciji promjene strukture poljoprivredne proizvodnje kao i ostvarenja visokih i stabilnih prinosa uzgajanih biljnih kultura.

Vežano za provedbu Nacionalnog projekta navodnjavanja (NAPNAV) na području Dubrovačko-neretvanske županije završen je pušten u pogon sustava javnog navodnjavanja Donja Neretva Podsustav Glog, a planirane su slijedeće aktivnosti vezane za izgradnju budućih sustava navodnjavanja(SN):

- završetak aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa i početak gradnje sustava javnog navodnjavanja Donja Neretva Podsustav Koševo-Vrbovci (postupci izvlaštenja vlasnika zemljišta preko kojih prolaze cjevovodi planiraju se završiti do kraja 2024. godine a početak radnje sustava u 2025. godini);
- raspisivanje natječaja za izvođenje radova na Podsustavu Opuzen planira se u 2025. godini;
- nastavak aktivnosti oko rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, i početak gradnje Sustava navodnjavanja Čarsko polje (postupci izvlaštenja vlasnika zemljišta preko kojih prolaze cjevovodi, kao i početak gradnje sustava planiraju se za 2025. godinu);
- nastavak aktivnosti vezane za projektiranje budućih sustava javnog navodnjavanja na otoku Korčuli (SN Malo blato Lumbarda, , SN Smokvičko polje, SN Vrbovica i Kruševo i SN Bradat);

- nastavak aktivnosti oko lociranja potencijalno pogodnih površina za izradu bušotina za potrebe navodnjavanja
- hidrogeološka studija o mogućnosti zahvaćanja podzemne vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina na području Dubrovačko–neretvanske županije kojom će se locirati lokacije potencijalno pogodne za izradu bušotina za potrebe navodnjavanja.

Aktivnost 22.   *Biološki monitoring Malostonskog zaljeva i Malog mora*
Nositelj   Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj
aktivnosti:

Marikultura je jedna od tradicionalnih djelatnosti kojom se stoljećima bave stanovnici priobalja, a posebno na području Malostonskog zaljeva i Malog mora, a uključuje uzgajanje određenih morskih organizama, konkretno kamenica i dagnji.

Radi zaštite staništa kao i zdravlja konzumenata, te utvrđivanja mogućnosti da se ova djelatnost nesmetano odvija na određenim lokacijama, Ministarstvo je propisalo određene uvjete koji se moraju ispuniti izdavanjem „Rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 03. lipnja 2004. (Klasa: UP/I-351-02/03-06/0117 i Urbroj: 531-05/04-VM-04-8“

Na propisanim lokacijama na području cijelog zaljeva prate se propisani parametri u određenim godišnjim razdobljima, a uključuju kretanje: temperature, slanosti, zasićenošću kisikom, hranjive soli, koncentraciju klorofila, kvalitativnu i kvantitativnu nazočnost fitoplanktona, mikrozooplanktona i mezozooplanktona, te nazočnost ličinki malostonske kamenice.

Izvođač za navedenu uslugu odabire se u postupku javne nabave, a potpora je indirektnog karaktera i namijenjena je svim uzgajivačima (trenutnim i potencijalnim) na području Malostonskog zaljeva i Malog mora.

Aktivnost 23.   *Projekt razvoja lovstva*
Nositelj   Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj
aktivnosti:

Program razvoja i unapređenja lovstva na području Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“ br. 20/20) bazira se na važećem Zakonu o lovstvu (NN br. 99/18, 32/19 i 32/20) sa svrhom unaprjeđenja gospodarske funkcije lovstva te zaštite divljači i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa divljači.

Programom se utvrđuju mjere za provedbu koje će se financirati iz sredstava ostvarenih na temelju članka 31. stavka 4. i 7. , te članaka 32. i 41. Zakona o lovstvu. Također se određuju i aktivnosti, nositelji provedbe i korisnici po utvrđenim mjerama.

Mjere koje se provode Programom:

- Ulaganje u materijalnu imovinu,
- Gospodarenje s divljači,
- Sprječavanje štete od divljači i na divljači,
- Promocija Dubrovačko-neretvanske županije u području lovstva.

Mogući korisnici sredstava su lovoovlaštenici (zakupnici i koncesionari prava lova) u zajedničkim i državnim lovištima na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja sredstava od lovozakupnine za razdoblje od 2021.-2024. godine („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“ br. 3/21) predviđena su ulaganja u sljedeće namjene:

- Lovna kinologija-nabava lovačkih pasa,
- Nabava dlakave i pernate divljači,
- Nabava zaštitnih sredstava (mehaničkih i kemijskih),
- Gradnja i opremanje lovačkih streljana,
- Unaprjeđenje lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata.

Po raspisanom Javnom pozivu odabiru se korisnici s kojima se zaključuje ugovor, nakon čega se doznavačavaju sredstva. Po ugovorenim rokovima dostavljaju se izvješća o realizaciji projekata s tim da Dubrovačko-neretvanska županija cijelo vrijeme provedbe projekta zadržava pravo nadzora.

Novi Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava od lovozakupnine za period 2025.-2028. godina će stupiti na snagu 01. siječnja 2025., a koji ne mijenja prethodno navedene namjene.

IZVORI FINANCIRANJA I POSTUPAK DODJELE SREDSTAVA

Članak 8.

Provedba Programa se financira iz sljedećih izvora:

- Proračun Dubrovačko-neretvanske županije,
- udružena sredstva s nadležnim ministarstvima po pojedinim projektima,
- udružena sredstva s gospodarskim institucijama,
- udružena sredstva s jedinicama lokalne samouprave,
- udružena sredstva s EU fondovima.

Članak 9.

Postupak dodjele sredstava potpore po pojedinoj aktivnosti definirana je svakim pojedinim programom pojedine aktivnosti, uvažavajući temeljne principe:

- 1 transparentnosti postupka dodjele sredstava potpore,
- 2 osiguravanje jednakih uvjeta dodjele sredstava potpore svim potencijalnim korisnicima Programa.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpore („Narodne novine“ broj 47/14. i 69/17.), Uredbe Komisije (EU) broj 651/2014. od 17. lipnja 2014. godine o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore (SL L 187, 26. lipnja 2014.) i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Članak 10.

Program poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2025. 2027. godinu provode sve institucije županije zajedno s poduzetničkim potpornim institucijama kao partnerima.

Dubrovačko-neretvanska županija je nositelj svih aktivnosti Programa osim u slučajevima kada tu obavezu po pojedinoj aktivnosti ili dijelu aktivnosti prenese na neku od sljedećih institucija:

1. Centar za poduzetništvo d.o.o.,
2. Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije – Dunea

Za provedbu Programa unutar Dubrovačko-neretvanske županije odgovorna su nadležna upravna tijela sukladno navedenim aktivnostima (nositeljima) po pojedinim člancima ovog Programa.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

U skladu sa odredbama ovog Programa Župan imenuje članove Povjerenstva po pojedinim aktivnostima iz Programa najkasnije u roku od 15 dana od dana potpisivanja ugovora za odnosne kreditne linije ili objave javnog poziva po pojedinoj programskoj aktivnosti.

Na prvoj sjednici Povjerenstvo donosi Pravilnik o radu povjerenstva.

Članak 12.

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije".

**Predsjednica
Županijske skupštine**

Terezina Orlić

Dostaviti:

1. "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", ovdje
2. Upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more, ovdje
3. Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj, ovdje
4. Županijska skupština, ovdje
5. Pismohrana